EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 4.1.2022
COM(2022) 4 final

2021/0438 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

makromajandusliku finantsabi andmise kohta Moldova Vabariigile

{SWD(2022) 1 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Viimastel aastatel on Moldova Vabariigil olnud palju raskusi, sealhulgas majanduslikes ja poliitilistes küsimustes. 2020. aastal oli COVID-19 pandeemial ja suvel valitsenud põual märkimisväärne negatiivne mõju majanduskasvule: SKP vähenes 7 %, mis on üleilmse finantskriisi järgne suurim majanduslangus. Languses majanduse olukorda halvendas pikaajaline poliitiline kriis, mis järgnes 2020. aasta novembris toimunud presidendivalimistele ja leidis lõpuks lahenduse 2021. aasta juulis toimunud parlamendivalimistega. Alates augustist, kui ametisse astus uus, reformidele orienteeritud valitsus, järgivad kõik Moldova poliitilised jõud (sealhulgas president, valitsus ja parlament) sama joont, toetades ühist ulatuslikku reformikava, mis keskendub peamistele poliitikavaldkondadele, nagu õigussektori reformid, hea valitsemistava ja korruptsioonivastane võitlus.

Kuid hoolimata uuest poliitilisest hoost ja tugevast pühendumusest reformide elluviimisele seisab Moldova jätkuvalt silmitsi märkimisväärsete probleemidega (sealhulgas valitsemistava, korruptsioon, piiratud haldussuutlikkus ja hiljutine energiakriis), mis vähendasid veelgi Moldova majanduslikku stabiilsust ja sundisid riiki pidama keerulisi läbirääkimisi Gazpromiga (29. oktoobril allkirjastati uus gaasitarneleping).

Sellega seoses ja võttes arvesse Moldova jätkuvat suurt rahastamisvajadust (välisrahastamise puudujääk oli 2022. aastal hinnanguliselt 1,2 % SKPst), taotles Moldova valitsus 19. novembril 2021 EL-ilt uut makromajanduslikku finantsabi, millele eelnes Rahvusvahelise Valuutafondi tehniline kokkulepe (millest teatati 21. oktoobril 2021) kolmeaastase kestusega laiendatud laenuvahendi / laiendatud rahastamisvahendi kohta summas 564 miljonit USA dollarit.

Uuendatud poliitilise stabiilsuse taustal ning olles põhjalikult hinnanud Moldova poliitilist ja majanduslikku olukorda, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku anda Moldova Vabariigile uut makromajanduslikku finantsabi summas 150 miljonit eurot, millest 120 miljonit eurot antaks laenudena ja 30 miljonit eurot toetustena.

Kavandatav makromajanduslik finantsabi aitaks IMFi uue programmi kontekstis Moldoval osaliselt katta täiendava välisrahastamisvajaduse, mis aastatel 2021–2025 ulatub hinnanguliselt 480 miljoni USA dollarini.

Väljamaksed tehakse kolmes osas, kusjuures iga osamakse, sealhulgas esimene, on rangelt seotud sellega, kui edukalt rakendatakse IMFi programmi ja mitmeid täiendavaid poliitikameetmeid, mis lepitakse kokku komisjoni ja ametiasutuste vahel ning loetletakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Vastastikuse mõistmise memorandumis keskendutakse tõenäoliselt poliitikareformidele, mis käsitlevad 2014. aasta pangapettusega seotud kuritegeliku vara tagasivõitmist, riigi rahanduse juhtimise jätkuvatele reformidele, õigussektori reformile, energiasektorile ja ettevõtluskeskkonnale üldiselt. Kavandatava meetme rakendamisega samal ajal antakse tõenäoliselt toetust ka naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendist „Globaalne Euroopa“ (NDICI) rahastatava eelarvetoetuse raames.

Nagu käesoleva ettepaneku juurde kuuluvas komisjoni talituste töödokumendis täpsemalt selgitatud, leiab komisjon, tuginedes muu hulgas Euroopa välisteenistuse koostatud hinnangule poliitilise olukorra kohta, et kavandatud makromajandusliku finantsabi andmise poliitilised ja majanduslikud eeltingimused on täidetud.

- **Üldine taust**

Vaatamata sellele, et 2020. aasta suurele majanduslangusele järgnes märkimisväärne taastumine, on Moldova makromajanduslikud väljavaated jätkuvalt ebakindlad. See on osaliselt tingitud praegusest keerulisest pandeemiaolukorrast (COVID-19 juhtumite arv suurenes ja vaktsineerituse tase oli 2021. aasta detsembri alguseks suhteliselt madal, alla 30 %) ning hiljutisest gaasikriisist, mis põhjustas Moldovale täiendavaid finantsraskusi. Peale selle esinevad märkimisväärsed struktuursed nõrkused, eelkõige piiratud haldussuutlikkus, vajadus veelgi parandada valitsemistava ja käimasolev korruptsioonivastane võitlus.

Pärast pandeemiast tingitud järsku langust 2020. aastal taastus majandus 2021. aasta esimesel poolel märkimisväärselt, kusjuures SKP suurenes 11,5 %, kuid suures osas oli selle põhjuseks siiski madal algtase. Aasta teiseks pooleks prognoositakse majanduskasvu aeglustumist, samal ajal kui inflatsioon suureneb ja kodumajapidamiste tarbimine väheneb. Seda arvesse võttes eeldavad IMF ja Maailmapank käesoleval aastal kokku ligikaudu 7 % taastumist ning järgmisel aastal langust 4,5 % SKPst.

Pärast inflatsioonitempo märkimisväärset aeglustumist eelmisel aastal kiirenes tarbijahinnaindeksi järgi arvutatud inflatsioon 2021. aastal suurel määral, jõudes oktoobris 8,8 %-ni, mis ületab märkimisväärselt Moldova Keskpanga seatud sihtmäära 5 ±1,5 %. Suurem osa sellest on tingitud toiduainete hinnatõusust ja kõrgematest energiahindadest. Vastuseks suurele inflatsioonisurvele tõstis keskpank sel aastal mitmel korral oma baasintressimäära, mis oli oktoobris 5,5 %. Moldova Keskpank prognoosib 2022. aasta esimeseks pooleks kahekohalist inflatsioonikasvu (kuni 15 %), millest osa arvatakse olevat ajutise iseloomuga, kuid mis võib samas kaasa tuua rahapoliitika edasise karmistamise.

Tänu paranenud kasvuväljavaadetele ja suurematele maksutuludele muutis valitsus septembris riigieelarve seadust, prognoosides algselt eeldatust väiksemat puudujääki (5,1 % SKPst võrreldes 6,7 %-ga SKPst 2021. aasta alguses). Arvestades aga praegust energiakriisi ja seda, et ametiasutused kavatsevad võtta kasutusele uued kompensatsioonimeetmed kõige haavatavamate tarbijate kaitseks, prognoositakse järgmiseks aastaks Moldova eelarvepositsiooni halvenemist. Vastavalt 2022. aasta riigieelarvele, mis esitati parlamendile 25. novembril, suureneb valitsemissektori eelarvepuudujääk järgmisel aastal 6 %-le SKPst, mis on Moldova varasemate keskmiste näitajatega võrreldes suur (alla 2 % SKPst aastatel 2015–2019). Kulud suurenevad prognoosi kohaselt 7,6 miljardi leu võrra, samal ajal kui tulud suurenevad 4,2 miljardi leu võrra, millele aitab kaasa suurem käibemaksu laekumine.

Arvestades suurenenud kulutusi ja hoolimata rahvusvaheliste partnerite täiendavast abist energia hinnatõusu mõju leevendamiseks, prognoositakse Moldova valitsemissektori võla märkimisväärset suurenemist, nii et see ületab keskpikas perioodis 40 % SKPst, võrreldes ligikaudu 28 %-ga SKPst 2019. aastal, enne pandeemiast põhjustatud majanduslangust ja gaasikriisi.

Pärast jooksevkonto puudujäägi vähenemist 2020. aastal 6,6 %-le SKPst suurenes see 2021. aasta esimesel poolel eelmise aastaga võrreldes 14 %-le SKPst, avaldades taas survet Moldova maksebilansile. IMFi prognooside kohaselt ulatub jooksevkonto puudujääk käesoleva aasta lõpuks 1,5 miljardi USA dollarini (ligikaudu 11 % SKPst), mis on eelmise aastaga võrreldes peaaegu kaks korda suurem. Selle põhjuseks võib suuresti olla nii impordi kui ka ekspordi märkimisväärne kasv 2021. aastal. Jaanuarist septembrini kasvas eksport 2020. aasta sama ajavahemikuga võrreldes 21,1 %, kuid impordi kasv oli siiski suurem (31,7 %).

Moldova välisvaluutareservid osutusid 2020. aastal kogu pandeemia vältel stabiilseks ja suurenesid 2021. aastal, jäädes varasemaga võrreldes suureks: septembri lõpu seisuga olid

need 4 miljardit USA dollarit. See vastab 8 kuu impordile ja kajastab suurel määral Rahvusvahelise Valuutafondi poolt augustis eraldatud eriarveldusühikuid 236 miljoni USA dollari ulatuses, mis oli osa fondi ülemaailmsest reageerimisest COVID-19 kriisile.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid otsuse 701/2020/EL (eelmise makromajandusliku finantsabi kohta Moldova Vabariigile summas 100 miljonit eurot) osana makromajandusliku finantsabi paketist laienemisprotsessis osalevatele ja Euroopa naabruses asuvatele riikidele seoses COVID-19 pandeemiaga vastu 25. mail 2020. Abi maksti täielikult välja 2020.–2021. aastal.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahel on aastate jooksul välja kujunenud tihedad poliitilised ja majandussuhted, mille tulemusel on sõlmitud assotsieerimisleping (sealhulgas põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping), millele kirjutati alla 27. juunil 2014 ja mis jõustus täielikult 1. juulil 2016; samuti on vastu võetud assotsieerimiskava, milles on ette nähtud ühistöö prioriteetide loetelu. Viimast assotsieerimiskava aastateks 2017–2019 on pikendatud ühe aasta võrra (eelmise aasta pandeemia tõttu), samal ajal kui koostamisel on uus dokument, mis hõlmab ajavahemikku 2021–2027.

Moldoval on ELiga hästi arenenud majandussidemed. EL on jätkuvalt Moldova suurim kaubanduspartner, kelle arvele langes 2020. aastal 52 % kogukaubandusest (ligikaudu 67 % kogueksportidest ja 45 % Moldova koguimportidest) ning kellele järgnesid Venemaa (9 %) ja Hiina (8 %).

Euroopa naabruspoliitika riikidel on õigus saada makromajanduslikku finantsabi (kui nad täidavad teatavaid tingimusi). ELi makromajanduslik finantsabi täiendaks naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendist „Globaalne Euroopa“ ja muude ELi programmide raames antavaid toetusi, eelkõige seoses ELi rakendatavate eelarvetoetuspakettide kavandatud tingimustega. ELi makromajanduslik finantsabi, sealhulgas muude rahastamisvahendite kaudu antav makromajanduslik finantsabi, mis toetab asjakohase makromajanduspoliitika raamistiku ja struktuurireformide vastuvõtmist Moldova ametiasutuste poolt, suurendab kogu ELi finantseerimistegevuse lisaväärtust ja tulemuslikkust.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 212.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele, sest liikmesriigid üksi ei suuda piisavalt tagada Moldova Vabariigi lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse taastamise eesmärgi täitmist ja see on paremini saavutatav ELi tasandil. Selle peamiseks põhjuseks on riikide eelarvevõimaluste piiratus ning vajadus antavat abi rahastajate vahel korralikult koordineerida, et suurendada mastaabiefekti ja tulemuslikkust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega: see piirdub lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse eesmärgi saavutamiseks minimaalselt vajalikuga ega lähe selleks vajalikust kaugemale.

Komisjoni hinnangul, mis põhineb IMFi tulevase laiendatud rahastamisvahendi kokkuleppe raames tehtud prognoosidel, katab uus makromajanduslik finantsabi ajavahemikus 2021–2025 hinnanguliselt 36 % puuduvatest vahenditest. See on kooskõlas makromajandusliku finantsabi raames rakendatava koormuse jagamise tavaga (vastavalt majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 8. oktoobri 2002. aasta järeldustele oleks ülemmäär assotsieerimislepinguga riigi puhul 60 %), võttes arvesse, et Moldovale on lubanud abi anda ka teised kahe- ja mitmepoolsed rahastajad.

- **Vahendi valik**

Projektide rahastamine või tehniline abi ei oleks nimetatud makromajanduslike eesmärkide saavutamiseks sobiv ega piisav. Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis see, et selle abil on võimalik leevendada vajadust välisrahastuse järele ning aidata luua stabiilne makromajanduslik raamistik – muu hulgas edendades tasakaalustatud maksebilanssi ja eelarve jätkusuutlikkust – ja sobiv raamistik struktuurireformide jaoks. Kuna makromajanduslik finantsabi aitab ehitada üles asjakohast üldist poliitikaraamistikku, võib see suurendada ka ELi muude, kitsamini piiritletud eesmärgiga rahastamisvahenditest Moldovas rahastatavate meetmete tulemuslikkust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Makromajanduslik finantsabi on Moldova Vabariigi majanduse stabiliseerimiseks antava rahvusvahelise toetuse lahutamatu osa. Käesoleva makromajanduslikku finantsabi käsitleva ettepaneku koostamisel konsulteerisid komisjoni talitused IMFi ja Maailmapangaga, kes on juba teinud algust mahukate rahastamisprogrammidega ja kavandavad ka uusi programme. Komisjon konsulteeris 25. novembril 2021 majandus- ja rahanduskomitee asendusliikmetega, kes kiitsid ettepaneku eelnõu heaks. Samuti on komisjon olnud pidevalt ühenduses Moldova ametiasutustega.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kooskõlas finantsmääruse nõuetega ja COVID-19 makromajandusliku finantsabi paketi kontekstis on komisjoni talitused teinud Moldova rahastamis- ja halduskorra tegevusanalüüsi, et teha kindlaks, kas kehtestatud programmi raames antava abi, sealhulgas makromajandusliku finantsabi haldamise kord pakub piisavaid tagatisi. Konsultatsioonifirma koostatud lõpparuanne tegevusanalüüsi kohta saadi kätte 2020. aasta juunis. Aruandes märgitakse selgeid edusamme riigi rahanduse juhtimise süsteemides ja muudes finantsvoogude liikumise süsteemides alates 2015. aastast, mil toimus viimane analüüs, ning jõutakse järeldusele, et Moldova rahastamiskord on edasise makromajandusliku finantsabi jaoks soodne. ELi delegatsioon Chişinăus jälgib tähelepanelikult selle valdkonna sündmusi ja koostab korrapäraselt riigi rahanduse juhtimise reformi eduaruandeid.

- **Mõjuhinnang**

ELi makromajanduslik finantsabi on erandlik erakorraline meede, mille eesmärk on aidata kolmandatel riikidel ületada suuri maksebilansiraskusi. Seega on käesolev makromajandusliku finantsabi ettepanek vabastatud komisjoni parema õigusloome suuniste (SWD(2015) 111 final) kohase mõjuhindamise nõudest, sest poliitiliselt on hädavajalik kõnealuses kiiret reageerimist nõudvas olukorras kiirelt tegutseda.

Üldisemalt tuginevad komisjoni ettepanekud makromajandusliku finantsabi kohta kogemustele, mis on saadud ELi naaberriikides varem võetud meetmete järelhindamisel. Uus

makromajanduslik finantsabi ning sellega seotud majanduslik kohandamis- ja reformiprogramm aitab Moldoval katta lühiajalisi rahastamisvajadusi, toetades samal ajal poliitikameetmeid, mille eesmärk on tugevdada keskpikas perspektiivis maksebilanssi ja riigi rahanduse jätkusuutlikkust ning edendada kestlikku majanduskasvu, täiendades seeläbi IMFi direktorite nõukogu vastuvõetavat programmi. Need poliitilised tingimused peaksid aitama kõrvaldada mõned olulised puudused, mis on Moldova majandust ja majanduse juhtimise süsteemi aastaid vaevanud. Tingimused võivad põhimõtteliselt hõlmata reforme valitsemistava parandamiseks finantssektoris, riigi rahanduse juhtimist ja energiasektori reforme, millega kaasneksid meetmed, et tugevdada sotsiaalset turvavõrku, parandada investeerimiskliimat ning toetada põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamist.

- **Põhiõigused**

Euroopa naabruspoliitika riikidel on õigus saada makromajanduslikku finantsabi. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et abikõlblik riik järgib tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet, ning tagab inimõiguste austamise.

Juulis toimunud valimiste järel ametisse astunud uute Moldova ametivõimude taas kinnitatud pühendumine reformidele ja tugev poliitiline tahe peamistes reformivaldkondades (sealhulgas õigussektori reformid, hea valitsemistava, õigusriigi põhimõte ja korruptsioonivastane võitlus) on selge positiivne märk: ametivõimud on võtnud kindlalt nõuks korraldada need reformid läbipaistvalt ja kooskõlas ELi standarditega. Selleks peetakse makromajandusliku finantsabi programmi poliitilist eeltingimust täidetuks.

4. MÕJU EELARVELE

Kavandatav 150 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi Moldovale makstakse välja kolme võrdse osana aastatel 2022–2024. Aastate 2022–2024 finantsplaneering võimaldab rahastada 30 miljoni euro suurust toetuskomponenti olemasoleva eelarve eelarvereast 14 20 03 01 „Makromajanduslik finantsabi – toetused“. 120 miljoni euro suuruse laenukomponendi jaoks kavandatakse vajalikud eraldised 9 % ulatuses välistegevuse tagatisest naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames kogusummas 10,8 miljonit eurot (eelarverida 14 02 01 70 „NDICI – ühise eraldisfondi eraldised“).

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Euroopa Liit annab Moldovale keskmise kuni pika tähtajaga laenudena (sealhulgas toetuskomponent) makromajanduslikku finantsabi kokku 150 miljonit eurot, mis aitab katta Moldova täiendava rahastamisvajaduse ajavahemikul 2022–2024. Abi kavatsetakse välja maksta kolmes osas, mis makstakse ühtlaselt välja kogu makromajandusliku finantsabi kestuse jooksul, tingimusel et iga osamaksega seotud poliitikameetmed on täielikult ja õigel ajal rakendatud.

Abi andmist korraldab komisjon. Kooskõlas finantsmäärusega kohaldatakse erisätteid pettuste ja õigusnormide muude rikkumiste ärahoidmiseks.

Komisjon ja Moldova ametiasutused lepivad kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, milles sätestatakse kavandatava makromajandusliku finantsabi andmisega seotud struktuurireformimeetmed, kaasa arvatud aega ja järjekorda puudutavad aspektid. Nagu

makromajandusliku finantsabi puhul tavaliselt, oleneb väljamaksete tegemine muu hulgas ka sellest, kas IMFi programmi raames tehtud ülevaated on rahuldavad ning ELi ja Moldova assotsieerimislepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamise edusammudest. Komisjon teeb tihedat koostööd ametiasutustega, et jälgida eespool nimetatud poliitikameetmete ja eeltingimuste täitmist.

2021/0438 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

makromajandusliku finantsabi andmise kohta Moldova Vabariigile

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit (edaspidi „liit“) ja Moldova Vabariik (edaspidi „Moldova“) jätkavad suhete arendamist Euroopa naabruspoliitika ja idapartnerluse raames. Moldova ühines liidu idapartnerlusega 2009. aastal ning seejärel toimusid läbirääkimised ELi ja Moldova assotsieerimislepingu üle. See leping, millega nähakse muu hulgas ette järkjärguline põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomine, kirjutati alla 2014. aasta juunis ja see jõustus 1. juulil 2016.

(2) Moldova majandust on märkimisväärselt mõjutanud COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduslangus 2020. aastal, riigi pikaajaline poliitiline ummikseis pärast 2020. aasta novembris toimunud presidendivalimisi ning hiljutine energiakriis. Selle kõige tõttu tekkis Moldoval suur rahastamispuudujääk, halvenes välispositsioon ja suurenesid eelarvevajadused.

(3) Pärast 2021. aasta juulis toimunud valimisi on Moldova uus valitsus näidanud üles kindlat pühendumust edasistele reformidele ulatusliku programmiga „Moldova headel aegadel 2021–2025“, mis keskendub peamistele poliitikavaldkondadele, sealhulgas õigussektori reformidele, korruptsioonivastasele võitlusele, heale valitsemistavale ja õigusriigi põhimõttele.

(4) Tänu taas kinnitust saanud pühendumisele reformidele ja tugevale poliitilisele tahtele on ametiasutused reformide rakendamist märkimisväärselt kiirendanud, mis on võimaldanud Moldoval edukalt lõpule viia ka COVID-19 makromajandusliku finantsabi programmi,[1] sest kõik vastastikuse mõistmise memorandumis liiduga kokku lepitud reformimeetmed olid ellu viidud, välja arvatud ühe meetme puhul (mis käsitleb kuritegeliku vara tagasivõitmist), mille suhtes tehti erand. Selleks konsulteeris komisjon liikmesriikide komiteega ja ei saanud vastuväiteid.

(5) Rahvusvahelise Valuutafondi (edaspidi "IMF") uue programmi (kokku lepitud 2020. aastal) vastuvõtmise takerdumise järel on IMF pärast 2021. aasta juulis toimunud valimisi Moldova uuesti kaasanud ja jõudnud tehnilisele kokkuleppele (21. oktoober 2021) 564 miljoni USA dollari suuruse laiendatud laenuvahendi / laiendatud

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta otsus (EL) 2020/701, mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kontekstis (ELT L 165, 27.5.2020, lk 31–37).

rahastamisvahendi programmi suhtes. Uus programm võeti vastu IMFi direktorite nõukogu otsusega [20. detsembril 2021]. Programmi eesmärk on toetada majanduse taastamist ning käivitada ulatuslik valitsemis- ja institutsiooniliste reformide kava, suurendada läbipaistvust ja aruandekohustust, parandada avaliku poliitika prognoositavust, tugevdada finantseerimisasutusi ja soodustada piirangute vähendamist.

(6) Majanduse olukorra ja tulevikuväljavaadete halvenemise tõttu taotles Moldova 2021. aasta novembris liidult täiendavat makromajanduslikku finantsabi.

(7) Moldovale Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist antava liidu toetuse soovituslik suurus ajavahemikus 2014–2020 on 518,15 miljonit eurot ning see koosneb eelarvetoetusest ja tehnilisest abist. 2014.–2017. ja 2017.–2020. aasta ühtses toetusraamistikus on kindlaks määratud Moldovaga tehtava koostöö prioriteetsed valdkonnad Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi raames eelmise eelarveperioodi kohta. 2021.–2027. aasta prioriteedid esitatakse uues mitmeaastases sihtprogrammis, mis on koostatud tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

(8) Arvestades, et Euroopa naabruspoliitika hõlmab Moldovat, peaks tal olema õigus saada liidu makromajanduslikku finantsabi.

(9) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse maksebilansi sidumata ja sihtotstarbeta toetust eesmärgiga rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamisvajadust ja millega peaks kaasnema sellise poliitilise programmi rakendamine, mis hõlmaks maksebilansi olukorra lühiajaliseks parandamiseks võetavaid tugevaid ja viivitamatuid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid.

(10) Arvestades et Moldova maksebilansis on jätkuvalt märkimisväärne täiendava välisrahastamise puudujääk ka pärast IMFi ja teiste mitmepoolsete institutsioonide vahendite eraldamist, on Moldovale antav liidu makromajanduslik finantsabi koostoimes IMFi programmiga praeguses erandlikus olukorras asjakohane vastus Moldova taotlusele toetada sealse majanduse stabiliseerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks Moldova majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformikava, täiendades IMFi rahastamiskokkuleppe alusel kättesaadavaks tehtud vahendeid.

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada kestliku välisrahastamise taastamist Moldovas, toetades seeläbi Moldova majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

(12) Liidu makromajanduslik finantsabi käib eeldust kohaselt käsikäes eelarvetoetuse väljamaksetega naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendist „Globaalne Euroopa“, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/947[2].

(13) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse aluseks täielik hinnang Moldova täiendava välisrahastamisvajaduse suuruse kohta ning arvestatakse riigi suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse samuti arvesse mitmepoolsete

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

rahastajate eeldatavat rahalist panust ja vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, Moldovas juba kasutatavaid liidu muid välisrahastamisvahendeid ning liidu osalemisega saavutatavat lisaväärtust.

(14) Võttes arvesse Moldova täiendavat välisrahastamisvajadust, tema majandusliku arengu taset, mille mõõtmisel lähtutakse sissetulekust elaniku kohta ning vaesuse määrast, riigi suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest, ning tema tagasimaksevõime hindamist, mille puhul lähtutakse võla jätkusuutlikkuse analüüsist, tuleks osa makromajanduslikust finantsabist anda toetuste vormis.

(15) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja sisuliselt kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muude asjaomaste tegevuspõhimõtetega.

(16) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama liidu välispoliitikat Moldova suhtes. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd, et kooskõlastada liidu välispoliitikat ja tagada selle järjepidevus.

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõttele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, kestlikule arengule ja vaesuse vähendamisele, samuti tema pühendumist avatud, reeglitel põhineva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks sellele peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust, edendama Moldova finantssektori valitsemistava ja järelevalvet ning soodustama struktuurireforme, mis on suunatud kestliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, inimväärsete töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seotud liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude õigusnormide rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks sellele tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.

(20) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu kui eelarvepädevate institutsioonide volitusi.

(21) Toetusena antava makromajandusliku finantsabi suurus ja laenu vormis antava makromajandusliku finantsabi jaoks vajalike eraldiste suurus peaksid olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.

(22) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid abiga seotud asjaajamise käigust korrapäraselt teavitama ja edastama neile asjakohased dokumendid.

(23) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Nende volituste kasutamisel tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011[3].

(24) Liidu makromajandusliku finantsabi suhtes tuleks kohaldada majanduspoliitilisi tingimusi, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks reeglina kohaldada nõuandemenetlust, kui määruses ei ole sätestatud teisiti. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on seda künnisväärtust ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Võttes arvesse Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või lõpetamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit teeb Moldovale kättesaadavaks maksimaalselt 150 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada Moldova majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Nimetatud maksimumsummast antakse kuni 120 miljonit eurot laenudena ja kuni 30 miljonit eurot toetustena. Liidu makromajanduslikku finantsabi antakse tingimusel, et Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad heaks liidu asjaomase aasta eelarve. Abi aitab katta Moldova maksebilansivajadusi, mis on kindlaks määratud IMFi programmis.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks volitatakse komisjoni liidu nimel laenama vajalikud rahalised vahendid kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt ja laenama need edasi Moldovale. Laenude maksimaalne keskmine tähtaeg on 15 aastat.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja Moldova vahel sõlmitud lepingute või kokkulepetega ning Euroopa naabruspoliitika raames ELi-Moldova assotsieerimislepingus (sealhulgas põhjalikus ja laiaulatuslikus vabakaubanduslepingus) sätestatud majandusreformide peamiste põhimõtete ja eesmärkidega.

   Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sealhulgas abi väljamaksetega, seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigeaegselt asjakohased dokumendid.

4. Liidu makromajanduslikku finantsabi on võimalik saada kahe ja poole aasta jooksul alates artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisele järgnevast päevast.

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

5. Kui Moldova rahastamisvajadus liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil algsete prognoosidega võrreldes olulisel määral väheneb, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või lõpetab abi andmise, toimides artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Moldova järgib tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad kõnealuse eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL[4].

Artikkel 3

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele Moldova ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad selgelt määratletud majanduspoliitilised ja finantstingimused, milles on olulisel kohal struktuurireformid ja riigi rahanduse usaldusväärsus ning mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“), mis sisaldab kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud lepingute või kokkulepetega, sealhulgas Moldovas IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige suurendada Moldovas riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise puhul. Poliitikameetmete kavandamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, õigusnorme järgiva ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon jälgib korrapäraselt kõnealuste eesmärkide saavutamise edenemist.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus ja toetuslepingus, mille sõlmivad komisjon ja Moldova.

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid kogu aeg täidetud, sealhulgas seda, kas Moldova majanduspoliitika vastab liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Selle kontrolli eesmärgil koordineerib komisjon oma tegevust põhjalikult IMFi ja Maailmapangaga ning vajaduse korral ka Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks osamaksetena, millest igaüks sisaldab

[4] Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

toetus- ja laenukomponenti. Iga osamakse suurus määratakse kindlaks artiklis 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Seoses liidu makromajandusliku finantsabiga, mida antakse laenu vormis, tehakse vajaduse korral eraldisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 2021/947.

3. Komisjon teeb osamaksete väljamaksmise otsuse, kui on täidetud järgmised tingimused:

(a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus;

(b) sellise poliitilise programmi jätkuv ja rahuldav rakendamine, mis hõlmab tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid, mida toetab IMFi mitteennetav krediidikokkulepe;

(c) vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

Teine osamakse tehakse üldjuhul mitte varem kui kolme kuu möödumisel esimese osamakse tegemisest. Kolmas osamakse tehakse üldjuhul mitte varem kui kolme kuu möödumisel teise osamakse tegemisest.

4. Kui lõikes 3 sätestatud tingimused ei ole täidetud, peatab komisjon liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed ajutiselt või lõpetab need. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või lõpetamise põhjustest.

5. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed tehakse Moldova Keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavate tingimustega ja eeldusel, et täiendav rahastamisvajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda Moldova rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes sama väärtuspäeva kursiga, need ei too liidu jaoks kaasa laenutähtaegade muutmist ja nendest ei tulene liidule valuuta- või intressimäärariski ega muid kommertsriske.

2. Kui asjaolud seda võimaldavad ning kui Moldova seda taotleb, võib komisjon võtta vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse ennetähtaegse tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandada ja kui Moldova seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgsed laenud täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine toimub kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ning see ei põhjusta asjaomase laenu tähtaja pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Moldova kannab kõik kulud, mida liit on kandnud seoses laenu võtmise ja andmise tehingutega käesoleva otsuse alusel.

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute käigust.

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 1046/2018[5].

2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse otsest eelarve täitmist.

3. Moldova ametiasutustega sõlmitavas laenulepingus ja toetuslepingus peavad olema sätted, millega:

(a) tagatakse, et Moldova kontrollib korrapäraselt liidu eelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid õigusnormide rikkumiste ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral ka õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud rahalised vahendid, mis on saadud ebaseaduslikult;

(b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse, eelkõige nähes ette konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutava pettuse, korruptsiooni ja muude õigusnormide rikkumiste ärahoidmiseks ja nende vastu võitlemiseks kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95,[6] nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2185/96,[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013[8] ning nende liikmesriikide puhul, kes osalevad tõhustatud koostöös seoses Euroopa Prokuratuuriga, kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2017/1939[9]; sel eesmärgil antakse Euroopa Pettustevastasele Ametile sõnaselgelt õigus korraldada juurdlusi, sealhulgas eelkõige kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, kaasa arvatud digitaalkriminalistika toimingud ja intervjuud; antakse komisjonile või tema esindajatele sõnaselgelt õigus teha kontrolle, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi;

(c) antakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale sõnaselgelt volitused teha liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja selle järel auditeid, sealhulgas dokumentide auditeid ja kohapealseid auditeid, nagu tegevusanalüüsid;

(d) tagatakse, et liidul on õigus nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist ja/või toetuse täielikku tagasimaksmist, kui on kindlaks tehtud, et Moldova on liidu makromajandusliku finantsabi haldamise kontekstis olnud seotud pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve;

(e) tagatakse, et kõik liidu kulud, mis on seotud finantsabiga, tasub Moldova.

---

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

6 Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

7 Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

9 Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

4. Komisjon korraldab enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist tegevusanalüüsi, et kontrollida Moldova finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui need on abi andmise seisukohast olulised.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal, sealhulgas hinnangu otsuse rakendamise kohta. Aruandes:

(a) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist;

(b) hinnatakse Moldova majanduse olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel tehtud edusamme;

(c) näidatakse ära seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, Moldova jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamakseid käsitlevate komisjoni otsuste vahel.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppu järelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

1.4.2. Erieesmärgid

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

1.4.4. Tulemusnäitajad

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

3.2.2. Tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (hinnang)

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Moldova Vabariigile

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile[10]

Poliitikavaldkond: majandus- ja rahandusküsimused

Meede: rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

X Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest[11]**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

„Anda uut hoogu töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele: suurendada heaolu ka väljaspool ELi“

1.4.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr.

„Suurendada heaolu ka väljaspool ELi“

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi asjakohane tegevus on seotud järgmisega:

(a) makromajandusliku finantsstabiilsuse toetamine ja majanduskasvu edendavate reformide soodustamine väljaspool ELi, sh põhipartneritega korrapäraselt peetavate majandusdialoogide ja makromajandusliku finantsabi kaudu;

(b) laienemisprotsessi ning ELi laienemis- ja naabruspoliitika ja muude prioriteetide rakendamise toetamine partnerriikides, tehes majandusanalüüse, hinnates poliitikameetmeid ja andes nõu.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

[10] ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

[11] Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

- Aitab katta Moldova välisrahastamisvajadust seoses maksebilansi märkimisväärse halvenemisega praeguse COVID-19 pandeemia tõttu.
- Leevendab partneri eelarvelisi rahastamisvajadusi.
- Toetab eelarve konsolideerimist ja välist stabiliseerimist IMFi programmi raames.
- Toetab struktuurireforme, mille eesmärk on parandada üldist makromajanduslikku juhtimist, tugevdada majanduse juhtimist ja läbipaistvust ning parandada kestliku majanduskasvu tingimusi.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Moldova ametiasutused peavad andma komisjoni talitustele korrapäraselt aru mitme majandusnäitaja kohta ning esitama enne abi osamaksete tegemist põhjaliku aruande selle kohta, kas nende tegevus vastab kokku lepitud poliitikatingimustele.

Komisjoni talitused jätkavad Moldova rahanduse juhtimise jälgimist ka pärast juunis 2020 esitatud tegevusanalüüsi riigi rahastamis- ja halduskorra kohta. Ka ELi delegatsioonid partnerriikides esitavad abi jälgimise seisukohast olulistel teemadel korrapäraselt aruandeid. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt IMFi ja Maailmapangaga, et saada osa nende kogemustest seoses vastavas partnerriigis käimasoleva tegevusega.

Kavandatud seadusandliku otsusega on ette nähtud nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatav iga-aastane aruanne, mis sisaldab hinnangut kõnealuse meetme rakendamise kohta. Kahe aasta jooksul pärast rakendusaja lõppu tehakse abi sõltumatu järelhindamine.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Abi väljamaksed sõltuvad poliitiliste eeltingimuste täitmisest ning sellest, kas rakendatakse rahuldavalt Moldova ja IMFi vahel kokku lepitud majandusprogrammi, mille IMFi direktorite nõukogu kiitis heaks [20. detsembril 2021] pärast seda, kui Moldova ametiasutused rakendasid mitmeid eelnevaid meetmeid. Peale selle lepib komisjon Moldova ametiasutustega kokku konkreetsetes poliitikatingimustes, mis loetletakse vastastikuse mõistmise memorandumis.

Kavakohaselt makstakse abi välja kolmes osas. Esimene väljamakse tehakse eeldatavasti 2022. aasta keskpaigas. Teine väljamakse võiks toimuda 2023. aasta alguses ning kolmas osamakse võiks järgneda 2023. aastal hiljem või 2024. aasta esimeses pooles, tingimusel et mõlema väljamaksega seotud poliitikameetmed on õigel ajal rakendatud.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Makromajanduslik finantsabi on poliitikal põhinev vahend, mille eesmärk on leevendada lühikese ja keskpika perioodi välisrahastuse vajadusi. Praeguse COVID-19 pandeemia kontekstis tagab makromajanduslik finantsabi ametiasutustele

majanduspoliitilise manööverdamisruumi, et reageerida pikalevenivale pandeemiale majanduse seisukohast tulemuslikult. Kavandatud makromajanduslik finantsabi aitab partneril saada üle COVID-19 pandeemiast tingitud majandusraskustest, toetades nii makromajandusliku ja poliitilise stabiilsuse edendamist partnerriikides. Makromajanduslik finantsabi täiendab vahendeid, mille on kättesaadavaks teinud rahvusvahelised finantseerimisasutused, kahepoolsed rahastajad ja muud ELi finantseerimisasutused. Seeläbi aitab makromajanduslik finantsabi suurendada rahvusvahelise üldsuse antud rahalise toetuse ja muu ELi rahalise abi, sealhulgas eelarvetoetuse üldist tulemuslikkust.

Lisaks sellele pakub makromajandusliku finantsabi programm pikaajalist rahastamist väga soodsatel tingimustel, mis on tavaliselt paremad kui ülejäänud rahvusvahelistel või kahepoolsetel rahastajatel, ning peaks seega aitama valitsusel täita oma eelarvet ilma eelarveerinevusteta ja aitama kaasa võla jätkusuutlikkusele.

Lisaks makromajandusliku finantsabi finantsmõjule aitab kavandatud programm kaasa sellele, et valitsused peavad kinni oma reformikohustest ja tihendavad suhteid ELiga, mida kajastab assotsieerimisleping, mis jõustus 2016. aastal. Seda aitab muu hulgas saavutada abi väljamaksmiseks asjakohaste tingimuste seadmine. Laiemas kontekstis annab programm märku sellest, et EL on valmis toetama partnereid idanaabruses (sealhulgas Moldova) majanduslikult raskel ajal.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Partneritele antud makromajandusliku finantsabi kohta tehakse järelhindamist. Seni (lõpule viidud makromajandusliku finantsabi programmide kohta) tehtud hindamiste järelduste kohaselt aitab makromajandusliku finantsabi andmine parandada partneri välispositsiooni jätkusuutlikkust, makromajanduslikku stabiilsust ja struktuurireformide elluviimist, kuigi mõnikord on selle mõju tagasihoidlik ja kaudne. Enamikul juhtudel oli makromajanduslikul finantsabil partnerite maksebilansile positiivne mõju ning see aitas leevendada survet nende eelarvele. Ühtlasi kiirendas see mõnevõrra majanduskasvu.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga

2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus kaetakse makromajandusliku finantsabi laenude andmine välistegevuse tagatisest programmi "Globaalne Euroopa" (naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument) raames . Makromajandusliku finantsabi jaoks ette nähtud (soovituslik) laenuandmisvõime on piisav, et katta seda ja muid rakendatavaid makromajandusliku finantsabi meetmeid.

Võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

EL on üks peamistest Moldovale rahalise abi andjatest, toetades nende riikide majandus-, struktuuri- ja institutsioonilisi reforme ning kodanikuühiskonda. ELi rahaline toetus Moldovale aastatel 2014–2020 oli 518,15 miljonit eurot (2021.–2027. aasta mitmeaastane sihtprogramm, mis on ettevalmistamisel). Siinkohal täiendab makromajandusliku finantsabi programm muid ELi välismeetmeid või -vahendeid Moldova toetuseks. Ühtlasi on makromajanduslik finantsabi kooskõlas uue instrumendiga "Globaalne Euroopa" (naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument) ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga (IPA-III) (2021–2027).

Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine lisaväärtus see, et sellega saab aidata luua stabiilse makromajandusliku raamistiku, muu hulgas suurendades maksebilansi ja eelarvepositsiooni kestlikkust, ning sobiva raamistiku struktuurireformide elluviimise jaoks. Makromajandusliku finantsabi raames ei anta korrapärast rahalist toetust ning abi andmine lõpetatakse kohe, kui partneri rahanduse välispositsioon on saadud tagasi kestlikule kursile.

Makromajanduslik finantsabi peaks täiendama rahvusvahelise kogukonna kavandatud meetmeid, eelkõige IMFi ning Maailmapanga toetatavaid kohandamis- ja reformiprogramme.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Laenude abil suurendab kõnealune makromajandusliku finantsabi meede ELi eelarve tulemuslikkust finantsvõimenduse kaudu ja pakub parimat kulutõhusat lahendust.

Komisjon on volitatud laenama kapitaliturgudelt nii Euroopa Liidu kui ka Euratomi nimel rahalisi vahendeid, kasutades selleks ELi eelarvetagatist. Eesmärk on saada turult rahalisi vahendeid parima võimaliku intressimääraga tänu ELi/Euratomi kõrgeimale krediidivõimele (reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja DBRS hinnangul reiting AAA ning reitinguagentuuri S&P hinnangul reiting AA, kõik stabiilse väljavaatega) ning laenates need seejärel edasi rahastamiskõlblikele laenuvõtjatele seoses laenude andmisega Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi, maksebilansi rahastamisvahendi, makromajandusliku finantsabi ja Euratomi projektide raames. Laenu võtmine ja andmine toimub kompensatsioonitehingu vormis, nii et puudub intressimäära- või valuutarisk ELi eelarvele. Eesmärk saada laenuvõtmis- ja laenuandmistehinguteks rahalisi vahendeid parima võimaliku intressimääraga on saavutatud, sest need intressimäärad on kooskõlas sarnaste asutustega (Euroopa Investeerimispank, Euroopa finantsstabiilsusmehhanism ja Euroopa stabiilsusmehhanism).

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega

– ☐ Hõlmab ajavahemikku 2022–2024

– ☐ Finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2022–2024 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2022–2025.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[12]

X Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

– **X** oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd neile antakse piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

[12] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil BudgWeb https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/ET/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Käesoleva otsuse alusel rahastatavaid meetmeid rakendatakse eelarve otsese täitmise korras komisjoni poolt peakorterist ja liidu delegatsioonide toetusel.

Kõnealune abi on laadilt makromajanduslik ja kooskõlas IMFi toetatava programmiga. Komisjoni talitused lähtuvad meetmete jälgimisel IMFi rahastamiskokkuleppe rakendamisel tehtud edusammudest ja partnerite ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavate konkreetsete reformimeetmete rakendamisest, kusjuures jälgimistoimingute sagedus vastab osamaksete arvule (vt ka punkt 1.4.4).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Käesoleva otsuse alusel rahastatavaid meetmeid rakendatakse eelarve otsese täitmise korras komisjoni poolt peakorterist ja liidu delegatsioonide toetusel.

Makromajandusliku finantsabi väljamaksed sõltuvad läbivaatamiste tulemustest ning on seotud iga meetme juurde kuuluvate tingimuste täitmisega. Tingimuste täitmist jälgib tähelepanelikult komisjon tihedas koostöös liidu delegatsioonidega.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Kindlakstehtud riskid

Kavandatud makromajandusliku finantsabi andmisega kaasnevad väärkasutuse risk ning strateegilised ja poliitilised riskid.

On risk, et makromajanduslikku finantsabi võidakse kasutada pettuse eesmärgil. Kuna makromajanduslik finantsabi (erinevalt näiteks projektide rahastamisest) ei ole nähtud ette konkreetsete kulutuste jaoks, on see risk seotud selliste teguritega nagu partneri keskpanga ja rahandusministeeriumi juhtimissüsteemide üldine kvaliteet, haldusmenetlused, kontrolli- ja järelevalvefunktsioonid, IT-süsteemide turvalisus ning sise- ja välisauditiüksuste suutlikkus.

Teine risk on seotud võimalusega, et partner ei suuda täita oma kavandatud makromajandusliku finantsabi laenudest tulenevaid finantskohustusi ELi ees (makseviivituse või krediidirisk), mille põhjuseks võib olla näiteks partneri maksebilansi ja eelarvepositsiooni märkimisväärne täiendav halvenemine.

Sisekontrollisüsteemid

Makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda, nagu on ette nähtud finantsmääruse artikliga 129.

Eelkontroll: komisjon hindab abisaava riigi juhtimis- ja kontrollisüsteemi. Iga abisaava riigi kohta teeb komisjon vajaduse korral konsultantide tehnilise abiga eelneva tegevusanalüüsi, mis käsitleb rahastamiskorda ja kontrollikeskkonda. Samuti

analüüsitakse keskpanga ja rahandusministeeriumi raamatupidamisprotseduure, ülesannete lahusust ning sise- ja välisauditit, et saada piisavalt kinnitust usaldusväärse finantsjuhtimise kohta. Nõrkuste ilmnemisel kehtestatakse vastavad tingimused, mis tuleb täita enne abi väljamaksete tegemist. Samuti kehtestatakse vajaduse korral spetsiaalne maksekord (nt eraldatud kontod).

Rakendamise ajal: komisjon kontrollib partneri korrapäraseid deklaratsioone. Makse eeldab: 1) järelevalvet kokkulepitud tingimuste täitmise üle majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi poolt tihedas koostöös ELi delegatsioonide ja väliste sidusrühmadega, nagu IMF; 2) tavapärast majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadis kasutatavas rahastamiskorras (mudel 2) sätestatud kontrollimenetlust, kaasa arvatud eespool nimetatud abi väljamaksega seotud tingimuste täitmise kontrolli finantsüksuse poolt. Makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud väljamaksete tingimuseks võivad olla täiendavad sõltumatud (dokumentidel põhinevad ja kohapealsed) järelkontrollid peadirektoraadi järelkontrolli rühma ametnike poolt. Selliseid kontrolle võib algatada ka edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja taotlusel. Maksete katkestamisi ja peatamisi, finantskorrektsioone (komisjoni poolt) ja sissenõudmisi võib rakendada vastavalt vajadusele (seni ei ole neid tehtud) ning need on partneritega sõlmitud rahastamislepingutes sõnaselgelt sätestatud.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Olemasolevad kontrollisüsteemid, nagu eelnevad tegevusanalüüsid või järelhindamised, tagasid makromajandusliku finantsabi maksete puhul tegeliku veamäära 0 %. Teadaolevad pettuse, korruptsiooni või ebaseadusliku tegevuse juhtumid puuduvad. Makromajandusliku finantsabi meetmete puhul kasutatakse selget sekkumisloogikat, mis võimaldab komisjonil hinnata nende meetmete mõju. Kontrollid võimaldavad tagatise kinnitamist ning poliitikaeesmärkide ja prioriteetide saavutamist.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Abi omastamise riskide maandamiseks on võetud ja võetakse veel mitu meedet.

Esiteks sisaldab laenuleping mitut sätet, mis käsitlevad kontrollimist, pettuse tõkestamist, auditeid ja rahaliste vahendite tagasinõudmist pettuse või korruptsiooni korral. Peale selle nähakse ette, et abiga seotakse mitu konkreetset poliitikatingimust, sealhulgas riigi rahanduse juhtimise valdkonnas, et tugevdada tõhusust, läbipaistvust ja aruandekohustust. Lisaks makstakse abi spetsiaalsele kontole partneri keskpangas.

Peale selle on komisjoni talitused vastavalt finantsmäärusele koostanud Moldova rahastamis- ja halduskorra tegevusanalüüsi, et teha kindlaks, kas kehtestatud programmi raames antava abi, sealhulgas makromajandusliku finantsabi haldamise kord pakub piisavaid tagatisi. Analüüs tehti 2020. aastal ja hõlmab selliseid valdkondi, nagu eelarve koostamine ja täitmine, avaliku sektori sisefinantskontroll, sise- ja välisaudit, riigihanked, sularaha ja valitsemissektori võla haldamine ning keskpanga sõltumatus. Selles valdkonnas toimuvat arengut jälgib tähelepanelikult ka ELi delegatsioon vastavas partnerriigis. Komisjon kasutab ka eelarve toetamise

meetmeid, et aidata vastavate partnerite ametiasutustel parandada riigi rahanduse juhtimise süsteeme; neid pingutusi toetavad tugevalt ka teised rahastajad.

Peale selle kohaldatakse abi suhtes kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda, nagu on ette nähtud finantsmääruse artiklis 129.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata[13]	EFTA riigid[14]	kandidaatriigid[15]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	14.02.01.70.06 [makromajandusliku finantsabi laenud – EAG]	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
	14.20.03.01 [makromajandusliku finantsabi toetused]	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse – ei kohaldata

[13] Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

[14] EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

[15] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist

– **X Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:**

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	6	**Rubriik 6 – Naabrus ja maailm**

DG: ECFIN			Aasta **2021**	Aasta **2022**	Aasta **2023**	Aasta **2024**	Aasta **2025**	**KOKKU**
•Tegevusassigneeringud								
Eelarverida[16]	Kulukohustused	(1a)		10,8				**10,8**
14.02.01.70.06 [makromajandusliku finantsabi laenud – EAG]	Maksed	(2a)		10,8				**10,8**
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)		30				**30**
14.20.03.01 [makromajandusliku finantsabi toetused]	Maksed	(2b)		20	10			**30**
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud[17]								
Eelarverida 14.20.03.01		(3)					0,15	**0,15**
Assigneeringud KOKKU:	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3		40,8			0,15	**40,95**

16 Eelarve ametliku liigenduse kohaselt.

17 Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

DG ECFIN	Maksed	= 2a + 2b +3		30,8	10		0,15	**40,95**

•Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)		40,8				**40,8**
	Maksed	(5)		30,8	10			**40,8**
•Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)					0,15	**0,15**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 6 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6		40,8			0,15	**40,95**
	Maksed	= 5 + 6		30,8	10		0,15	**40,95**

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki, tuleb eelmist jaotist korrata (miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma))

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	**Rubriik 7 – Euroopa avalik haldus**

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas (sisekorraeeskirjade V lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.

DG: ECFIN			Aasta **2021**	Aasta **2022**	Aasta **2023**	Aasta **2024**	Aasta **2025**	**KOKKU**
Personalikulud			0,034	0,044	0,022	0,011	0,011	**0,122**
Muud halduskulud				0,020	0,010			**0,030**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	Assigneering ud		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**
	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**

			Aasta **2021**	Aasta **2022**	Aasta **2023**	Aasta **2024**	Aasta **2025**	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41,102**
	Maksed	= 5 + 6	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41,102**

3.2.2. Tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (hinnang)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ⇩		Aasta **2021**		Aasta **2022**		Aasta **2023**		Aasta **2024**		Aasta **2025**		**KOKKU**	
	Väljundi liik[18]	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1[19]													
- Väljund 1	Toetusmaksed			1	20	2	10					3	30
- Väljund 2	Välistegevuse tagatise eraldised			3	10,8							3	10,8
- Väljund 3	Järelhindamine									1	0,15	1	0,15
Erieesmärk nr 1 kokku		–	–	1	20	5	10	–	–	1	0,15	7	30,15
KULUD KOKKU		–	–	1	30,8	5	10	–	–	1	0,15	7	40,95

[18] Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (nt (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

[19] Vastavalt punktile 1.4.2 „Erieesmärgid ...“

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

– **X Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:**

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **2021**	Aasta **2022**	Aasta **2023**	Aasta **2024**	Aasta **2025**	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7						
Personalikulud	0,033	0,069	0,041	0,003	0,025	**0,171**
Muud halduskulud		0,020	0,010			**0,030**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

Mitmeaastase finantsraamistiku[20] RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku						

KOKKU	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest.

[20] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

– **X Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:**

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

		Aasta **2021**	Aasta **2022**	Aasta **2023**	Aasta **2024**	Aasta **2025**
	•Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		0,100	0,250	0,150	0,010	0,100
20 01 02 03 (delegatsioonides)						
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)						
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)						
Muud eelarveread (märkige)						
	• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)[21]					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		0,200	0,350	0,200	0,010	0,100
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)						
XX 01 xx **yy zz** [22]	- peakorteris					
	- delegatsioonides					
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)						
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)						
Muud eelarveread (märkige)						
KOKKU		**0,300**	**0,600**	**0,350**	**0,020**	**0,200**

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadisisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Direktoraadi D direktor: tegevuse järelevalve ja juhtimine, suhtlus nõukogu ja parlamendiga otsuse vastuvõtmiseks ja vastastikuse mõistmise memorandumi heakskiitmiseks, läbirääkimiste pidamine Moldova ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks, aruannete läbivaatamine, lähetuste juhtimine ning tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Direktoraadi D üksuse juhataja / üksuse juhataja asetäitja: direktori abistamine tegevuse juhtimisel, suhtlus nõukogu ja parlamendiga otsuse vastuvõtmiseks ja vastastikuse mõistmise memorandumi heakskiitmiseks, läbirääkimiste pidamine Moldova ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi ja (koos eelarve peadirektoraadiga) krediidikorralduse lepingu sõlmimiseks, aruannete läbivaatamine ja tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Eelarve peadirektoraat (üksused E1 ja E3 direktori juhtimisel): krediidikorralduse lepingu ettevalmistamine, selle üle läbirääkimiste pidamine Moldova ametiasutustega

[21] Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

[22] Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	ja vastutavatelt komisjoni talitustelt sellele heakskiidu saamine ning mõlemalt poolelt allkirjade saamine. Krediidikorralduse lepingu jõustumisejärgne kontroll. Laenuvõtmistehinguid käsitleva(te) komisjoni otsus(t)e ettevalmistamine, rahastamistaotlus(t)e esitamise järelevalve, pankade valimine, rahastamistehingute ettevalmistamine ja teostamine ning Moldovale väljamaksete tegemine. Järelevalve tegemine laenu(de) tagastamise üle. Loetletud tegevusi käsitlevate aruannete koostamine.
Koosseisuvälised töötajad	Osakondade ökonomistid, makromajandusliku abiprogrammi sektor (direktoraat D): otsuse ja vastastikuse mõistmise memorandumi ettevalmistamine, suhtlus ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantsasutustega, kontrollkäikude tegemine, komisjoni talituste aruannete koostamine, komisjoni menetluste ettevalmistamine seoses abi haldamisega, suhtlus välisekspertidega seoses tegevushinnangute ja järelhindamisega.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

– **X on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.**

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– **X ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.**

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– **X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.**